

PULCZWARTA (43) *nm*

pułczwarta (31), **połczwarta** (12), [**pułczwiarta a. półczwiarta**]; *pułczwarta BibRadz* (2), *SkarŻyw*, *LatHar* (5), *WujNT* (11); *połczwarta FalZioł* (2), *WróbŻółt*, *RejZwierc*; *pułczwarta* : *połczwarta ZapWar* (1:1), *MetrKor* (4:4), *LibMal* (7:3).

W pisowni łącznej (38), *w pisowni rozłącznej* (5). ◊ -czw-, [-czff-].

Oba a jasne (w tym w końcowym 1 r. błędne znakowanie); *w poł-* o prawdopodobnie pochylone (*tak w poł-*).

m N *pułczwarta* (1). ◊ *A* *pułczwarta* (11). ◊ *L* *pułczwarta* (1) *WujNT*, *połczwartu* (1) *LibMal*. ◊ *D a. L* *połczwartu* (6) [zawsze *cum praep* „po”]. ◊ *f G* *pułczwartu* (1), [*połczwartu*]. ◊ *A* *pułczwartu* (4). ◊ *G a. A* *połczwartu* (1). ◊ *n A* *pułczwarta* (17).

Składnia przydawki typu: to pułczwarta.

Sł stp: półczwarta, półczwartu, półczwartu, Cn: półczwarta, Linde bez cytatu: półczwarta, półczwartej.

Liczebnik ułamkowy: trzy i pół; tres et dimidium Vulg; dimidium supra tres Cn (43) :

pułczwarta czego (sg) (28): *ZapWar* 1530 nr 2479; *Wezmi Terpentiny, Refiny pinoe, woſku, Wízythkiego rowno poł czwartha łota FalZioł* V 98; *MetrKor* 59/277; *WróbŻółt* ee6; *weLwowku schubką baranya [...]* vkradl. *Thą przedal [...]* za *pułczwartha wyerdunka LibMal* 1547/130v; *A gdy yuſz doma nyebilá [żona] pul czwartha roku, schedl [jej mąż] do nyebofczika kxyedza dąbrowſkyego radzacz ſzyą czobi czynycz myall. LibMal* 1554/190v, 1545/98, 104v, 105, 1548/139v, 1551/161v, 1552/168v; *Bo iáko Iozefus piſze iż ſykl miał w ſobie cztery dráchmy/ káżdá dráchmá puł czwárthá groſza ważyłá polſkie. BibRadz* I 12d *marg*; *y nie ſzedł deždź na ziemię pułczwártá látá [annos tres et menses sex]. BibRadz* *Iac* 5/17; *Tákże teſz y dziewki gdy kto dawa zá mąż/ theſz ſie rzadko rozmyſla ná obyczáie/ ná wychowánie/ kiloby miał połczwartu wſi/ tedy wnet powiedáią iż bárzo dobrze ſzlá RejZwierc* 31; *y corkę/ ktorą oni Máłgorzátą ná S. chrzcie názwawſzy/ gdy miáłá pułczwártá látá/ oddáli Panu Bogu do Kláſztorá Weſprymſkiego. SkarŻyw* 159; *LatHar* 337; *Vkrocił dni onych [Mar 20/13].*) *Kroleſtvo Antychriſtowe nie będzie trwác dłuſzey nád pułczwártá látá. WujNT* 174; *A po pułczwártá dniá/ duch żywotá od Bogá wſzedł w nie. Y Itánęli ná nogách ſwoich WujNT Apoc* 11/11, s. 103, 104, *Apoc* 11/9, s. 864 [3 r.], 869, 885, Xxxxxv; [*Wokabul* 1539 M3; *W puł niedzieli roczney/ to ieſt/ przez pułczwarta roku/ [Bóg] Chrzeſcijańſką Ofiárę odeymie HerbOdpow* Aa7v].

połczwarta czego (pl) (1): *Iakom ya nyezayál pyaczyu vyeprzow y yedney swynye Robothlywemu Nicolayowy [...]. Anym go vmnyeysil wthem wasnosczy polczwarthy kop grosy. ZapWar* 1522 nr 2285.

W składni zgody z rzeczownikiem w sg [w tym: po pułczwartu groszu (4), *w pułczwartu groszu* (1)] (5): *Zidaczow [placi myto] po polczwarthv gr gdi tham ydą. A gdi za ſzyą ſólą ydą dayą po polczwarthv groſchv y 350 tholp ſólý MetrKor* 57/118 [*idem* 59/277v] 59/277, 277v [2 r.]; *ſvknya lankowy chlopczu glupyewſkyego vkradl, thą kmyeczyewy yuſz omyenyonemv wpolczwarthu groſchu zaſthawyl LibMal* 1545/98v.

[*W składni rzędu lub zgody z rzeczownikiem w pl: (nagł) Wieſ Wolodrza* (-) [...]. *Która dawa stacyją z półczwartu włók, owsa po kor. 3, kurów po 2 LustrWpol* II 184; *tenſze Marcin Broſzek wyznał,*

iż wziął na zastawę trzech stajań rolej swej ode wsi leżących pół czwartu grzywien liczby polskiej *KsięgaSądIwk 1584 nr 54.*]

*Ze skrótem lub elipsą rzeczownika podrzędnego (9): MetrKor 57/117v [2 r.], 118; Naprzod gdy przydzie miefiącz May/ thedy bądź pilen gdy pełnia iego będzie/ á tak pierwży dzień po pełni: ma z iefć bobku, półtori gałki [tj. owocu]/ wtorego dnia pół trzeci/ trzeciego dnia pół czwartu *FalZioł V 93v; then tho Nykyell fyedm grzywyen pyenyedzi Mathcze fwey wzyall nad yey wyadomořcz [...].* dal mv thych tho pyenyedzi Nykyel polczwarthi grzywny wkofzmyne a drugie polczwarthi řfoby zoftawyl. *LibMal 1548/139v; [Jezu]* któryś z Bogá Oycá przedwiecznie/ á z niepokalaney Panny docześnie vrodzony z ludźmi dziwnie y łáfkáwie trzydzieści lat y pułczwártá przebywác y mieřzkác raczył ná řwiećie *LatHar 232, 147, 258, 551; [na Wielki ulicy [zmarły kramarz]* kamienicę zostawił, na niej czynszu księżego półczwiarty grz. *InwMieszcz 1562 nr 108*].*

W charakterystycznych połączeniach: pułczwarta dnia (2), gałki, grosza (11), grzywny ([grzywien]) (3), kop, lata (roku) (14), łota, wiardunka (wierdunka) (3), [włok], wsi, złotego (2).

*Zestawienia liczebnikowe [zawsze ze spójnikiem „i”, w tym: „trzydzieści i pułczwarta” – o wieku Chrystusa lub w aluzji do tego (5)] (6): yako ya dal nathen lanczvch siemdziesiant kop hy pulsiodmy kopy wktorem vyanczey nyebylo yeno stho zlothich hy dwadzieszczia hy pulczwartha zlothego *ZapWar 1530 nr 2479; [Boże]* Vmnieyřzyłes dniow czařu ie^{řo} [*Jezusa Chrystusa*] [...]. Bo po trzydzieřci y w pułczwarta lata vmarł na krzyżu *WróbŻołt ee6; LatHar 147, 232, 258, 551.**

W charakterystycznych połączeniach: dłużej nad pułczwarta, niemal, rowno.

MFr